

06

Eixos
d'Identitat

Guia de
participació

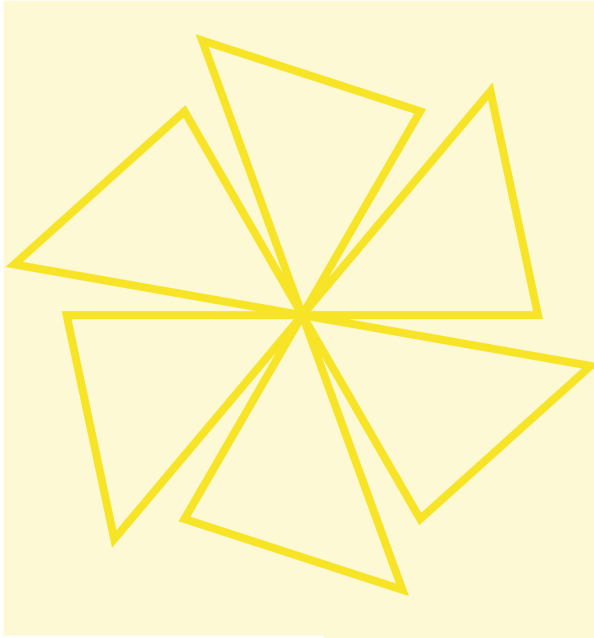
Aquest Pla de Participació ha estat elaborat pel Grup Motor de Participació de la xarxa Plataforma Educativa.

Data de publicació: Maig del 2019

Disseny de la publicació: Plataforma Educativa

Impressió: Format Digital

L'obra s'ofereix segons els termes de llicència pública de creative commons (d'ara endavant "ccpl" o "llicència"). L'obra està protegida per la llei espanyola de propietat intel·lectual o qualsevol altra norma aplicable. Queda prohibit qualsevol ús de l'obra diferent del que autoritzi aquesta llicència o disposin les lleis de propietat intel·lectual. L'exercici de qualsevol dret sobre l'obra comporta que accepteu les limitacions i obligacions d'aquesta llicència i hi consentiu. El llicenciador us cedeix els drets continguts en aquesta llicència, sempre que n'accepteu les condicions que hi són presents.

*La pregunta més
persistent i urgent de
la vida és:
Què fas pels altres?*

*Martin
Luther King*

1	Participació	6
	1.1 Justificació. El perquè d'un Pla de Participació	
	1.2 Què hem fet fins ara?	
	1.3 Què ens cal fer encara?	
2	Participació en la governança	10
3	Vinculació de la persona amb l'entitat	11
	3.1 Assemblea on participen les persones ateses	
	3.2 Creació d'un òrgan de representació de les persones ateses	
	3.3 Escenaris possibles	
4	Referències bibliogràfiques	17
5	Annex I: Legislació participació en els serveis	18

Participació

El present document vol ser una guia per tal que els diferents serveis de la Xarxa d'organitzacions Plataforma Educativa puguin aplicar i dinamitzar la participació com a eina educativa i d'aprenentatge sobre la governança, amb les persones ateses que atenem en el nostre dia a dia. És una guia en constant evolució que serà alimentada per les experiències de cada servei i pels processos participatius endegats des del 2016.

1.1 JUSTIFICACIÓ. EL PERQUÈ D'UN PLA DE PARTICIPACIÓ

Les persones ateses dels diferents serveis i entitats de Plataforma Educativa participen en major o menor mesura de la dinàmica pròpia de cada servei. En termes de participació, podem situar el focus en l'experiència d'ús que té la persona participant de la proposta educativa del servei, establint elements de seguiment que ens ajudin a definir si la participació de la persona atesa és més o menys activa. **Una d'aquestes eines és l'enquesta de satisfacció al client, d'on cal extreure'n les dades relacionades amb la participació en el servei.**

L'altra dimensió de la participació a analitzar és com es contempla aquesta en els diferents instruments de funcionament de cada servei. Cal veure quin és el marc generat des de les diferents organitzacions de la Xarxa Plataforma Educativa **a efectes d'estimular la participació activa de les persones ateses en els respectius serveis.**

A nivell general, hi ha la planificació a partir d'objectius que es concreta en el **Pla Anual** de cada una de les organitzacions que formen part de Plataforma Educativa; també comptem amb el **Pla Estratègic**

i sobretot amb la idea que la Cultura Participativa és primordial per una bona gestió dels serveis i per assolir els reptes de governança i presa de decisions sobre els inputs que afecten la vida de cadascuna de les persones ateses.

Però amb les idees marc no n'hi ha prou, doncs cal establir mecanismes que possibilitin l'ajust de la idea amb la realitat. És per aquest motiu que es crea el **Grup Motor de Participació, impulsor del Pla de Participació**.

1.2 QUÈ HEM FET FINS ARA?

- ◇ Cada any s'han realitzat les Jornades de Participació on tots els serveis hi estan convidats. Han estat dinamitzades pel grup motor i encapçalades per Direcció General.

Aquestes jornades són un reflex del que es fa dia a dia a les assemblees del serveis en matèria de Participació. El fet de compartir experiències i mostrar les bones pràctiques dels serveis participants té com a finalitat animar tant a persones ateses com a professionals a creure que la Participació és cosa de tots.

S'han projectat els vídeos resum de la tasca i s'ha treballat, amb dinàmiques creatives, la importància de la Participació arribant a diferents propostes consensuades en els serveis de les organitzacions.

- ◇ Hem creat aquesta **guia per donar resposta a les necessitats dels serveis** que demanen més eines pedagògiques per tal d'afrontar el repte que suposa la participació. La guia, en continua evolució, és una eina d'aprenentatge que es va alimentant amb cada pas que es dona en aquesta línia.

- ◇ Hem ideat una **eina tecnològica** que posa a l'abast d'una manera senzilla els processos participatius que endeguem de manera anual, així podrem dinamitzar i engrandir la proposta, fent ús de les noves tecnologies a l'abast dels professionals dels serveis, mitjançant els equipaments tecnològics de cada un d'ells.
- ◇ El Grup Motor, està a disposició dels professionals i dels serveis que així ho desitgin per formar, a través de tallers, en la eina tecnològica, en dinàmiques de grup adequades a cada equip i edat/circumstàncies personals de les persones ateses per promoure aquesta cultura Participativa. Qualsevol director/a de servei pot posar-se en contacte amb el Grup Motor per tal d'organitzar un taller al propi centre fent ús del nostre correu electrònic: participacio@plataformaeducativa.org

1.3 QUÈ ENS CAL FER ENCARA? PROPOSTES PEL 2019

Caldria fer un buidatge de les diferents accions contemplades a cada servei pel que fa a pràctiques participatives. Aquí caldria sumar-hi com vénen definides aquestes en el PEC de cada servei.

D'igual manera, cal recollir les propostes que les persones ateses van realitzar: Quina aportació pot fer el meu servei a la consecució de les línies generals de Pla Estratègic 2019-2022 de l'organització? Anem incorporant totes les aportacions que rebem de forma progressiva.

Comptem amb més de 100 serveis a les nostres organitzacions, i van creixent dia a dia. Som conscients que no tots els serveis poden actuar de la mateixa manera, ni tampoc tenen el temps necessari en alguns casos per establir dinàmiques participatives tal i com ho voldrien els seus responsables. Tot i així, la resposta és cada vegada més

generalitzada, i els serveis que tenen personal no residencial que no es reuneixen de forma habitual, o els serveis de caire productiu que no disposen d'estructura participativa, estan treballant per tal de trobar un espai adient on incloure la seva veu i les seves propostes.

D'igual manera, **cada vegada més professionals de les entitats** s'interessen per la Participació com a agent de motor i de canvi, i ens consulten sobre les possibilitats d'implementació d'un model més adaptable. Per donar resposta als professionals crearem a mig termini una aplicació mòbil que ens permeti formar part de la **Cultura Participativa de Plataforma Educativa**, aportant-hi la nostra experiència i la nostra energia, mitjançant el treball conjunt de les idees innovadores que sorgeixen en el si de cada un dels serveis.

Participació en la governança

El Grup Motor de Participació pot ser un punt de partida per contribuir en la tasca d'avaluació de l'estat de la participació de l'organització. La finalitat d'aquest, amb tot, no s'ha limitat a les fases de diagnòstic i de seguiment, sinó que s'ha encaminat a l'estímul de la participació en la governança tant de les persones ateses com professionals.

La possibilitat d'implementar la participació en la governança depèn tant de factors econòmics com organitzatius. Resolent la part tècnica, serà més fàcil buscar la manera de cobrir les necessitats econòmiques. Aquestes són necessàries per fer front al repte d'arribar a totes i cadascuna de les persones que, d'alguna manera, estan vinculades a la Xarxa d'organitzacions Plataforma Educativa. Aquestes en formen part i, en conseqüència, se'n preveu la seva participació activa.

En aquest període inicial (2016-2018) hem començat a vertebrar la participació en la governança de cada servei, però ens queda molt camí per recórrer.

Vinculació de la persona atesa amb l'entitat

Parlem del sentiment de pertinença com un dels objectius que fomenta la Participació en la Governança. Les persones ateses volen tenir més protagonisme i l'Entitat vol que aquestes la tinguin per un enriquiment comú que aporti el creixement de tothom.

Una vegada tenim en compte la variable 'sentiment de pertinença' es fa necessari distingir entre dos grups de persones ateses i es tenen en compte les següents preguntes:

- » el lloc on viu depèn de l'Entitat?
- » el lloc on treballa depèn de l'Entitat?
- » el lloc on es forma depèn de l'Entitat?
- » la vinculació amb l'Entitat és major a 10 hores a la setmana?
- » el contacte amb l'Entitat és anterior als darrers 6 mesos?
- » en el servei es fa necessària la interacció amb altres persones ateses?
- » ...

Quantes més respostes afirmatives hi hagi, podrem atribuir la condició de nuclear a la persona participant i, en cas contrari, podrem considerar els membres del grup resultant com a **perifèrics**. Fora de les dues categories hi quedarien les persones ateses que no poden respondre afirmativament cap de les preguntes.

A tots tres grups van dirigits els nostres esforços.

Hem començat a treballar amb les persones ateses "nuclears" a través de l'eina tecnològica i el recull de propostes emmarcades dins del Pla Estratègic 2019-2022, tal i com s'explica al punt anterior.

Pel que fa al grup “perifèric” hem obert vies de participació gràcies a les Jornades Anuals i ho farem properament en altres processos participatius que requereixen una implicació més acotada.

3.1 ASSEMBLEA ON PARTICIPEN PERSONES ATESES

L'Assemblea- o reunions de participació, depenent dels serveis- és un punt molt important quan parlem de persones ateses a serveis residencials o beneficiàries de projectes socials permanents en el temps, per tant són persones “nuclears” en la nomenclatura de Participació. L'existència d'espais de trobada entre persones ateses on es parli del funcionament de la seva quotidianitat és un punt de partida a l'hora d'introduir la figura del representant de cada uns dels serveis.

En aquest moment, més de 20 serveis tenen representants de participació, que acompanyades dels seus responsables o dinamitzadors, formen part de les jornades, treballen en l'aplicatiu tecnològic a cada Assemblea i participen de les propostes que el Grup Motor llença anualment per fer camí cap a la cultura participativa.

Què ens cal fer en relació a l'Assemblea de cada servei/projecte?

Caldria fer un repàs de tots i cadascun dels serveis per recollir quins espais de trobada tenen, com s'anomenen i en què consisteixen.

Amb aquest buidatge, es podrà valorar si es vol enfortir-los o crear-ne de nous allà on no existeixin.

L'objectiu d'aquesta tasca inicial és identificar quines persones ateses tenen més contacte amb les entitats. Aleshores, es podria establir un nucli de representació i un altre de suport.

El primer constaria de la representació de tots els serveis residencials i de la resta on l'Assemblea o Reunió General ja sigui un òrgan del propi servei.

El segon nucli comptaria amb aquells serveis on, per raons de la seva idiosincràsia, no es pot disposar d'espais de trobada de manera continuada.

Aquest repàs i còmput ja ha començat, liderat pel Grup Motor de Participació, i esperem tenir el recull a finals de l'actual any 2019.

Finalment, un cop obtinguem aquests resultats en relació a les persones ateses, començarem a treballar amb els professionals de l'entitat. Qui vol formar part de la Cultura Participativa de l'organització? Qui s'implica i aporta el seu gra de sorra de manera voluntària?

3.2 CREACIÓ D'UN ÒRGAN DE REPRESENTACIÓ FORMAT PER PERSONES ATESES

Aquest òrgan hauria de comptar amb la participació dels representants dels serveis que entren en la categoria nuclear en termes de sentiment de pertinença amb l'Entitat. Cal valorar quin paper podrien tenir les representants de la perifèria (serveis i entitats amb persones ateses que depenen poc de Plataforma Educativa). La pròpia representació en aquest darrer grup pot veure's afectada per les circumstàncies que delimiten la vinculació amb les organitzacions.

La creació d'aquest òrgan està prevista en els propers anys, fins a tenir-lo creat al finalitzar l'estratègia general Prevista al 2022.

3.3 ESCENARIS POSSIBLES – QUÈ POTS FER TU COM A DIRECTOR/A D'UN CENTRE PER ACTIVAR LA PARTICIPACIÓ?

Comença treballant aquestes vies, i recorda que, ben aviat, tindràs al teu abast, no només el personal del Grup Motor, sinó l'eina tecnològica que anomenem ÀGORA de Participació on es van penjant els processos participatius oberts i a on tots i totes hi tenim cabuda.

a VIA 1 Participació en la governança de l'Entitat

Consell participatiu: Òrgan consultiu on es reuneixen les representants de cada servei per posar en comú les diferents propostes de millora. L'objectiu és pensar la manera d'agrupar-les i poder trobar respostes col·laboratives.

Representant: escollit per l'Assemblea.

Assemblea: recull i debat de les propostes del grup de persones ateses de cada servei.

DINÀMICA A REALIZAR AL SERVEI: L'assemblea ha escollit una o dues representants? Participen a les jornades anuals? S'ha escollit la representant democràticament? Li agradaria formar part en un futur del Consell Participatiu? I de moment, està dinamitzant-se a l'assemblea o reunió participativa, l'entrega d'un vídeo o resum visual sobre el que pot aportar el nostre servei a les línies estratègiques de Plataforma Educativa?

I més endavant, quan ja estigui en marxa, a través de l'aplicació tecnològica, hem dinamitzat la participació activa en els processos participatius oberts?

b VIA 2 Participació en la millora de Plataforma Educativa

Trobada anual: S'entreguen les propostes generades anualment per part de l'entitat i es fa un buidatge del què s'ha recollit. En aquest cas, a la trobada del 2019, passarem el vídeo amb el recull de propostes de tots els serveis implicats en les línies estratègiques del Pla de Plataforma Educativa. En data de Novembre del 2018 comptàvem amb 14 serveis implicats. A principi del 2019 ja són més de 20 les propostes que es recolliran en el vídeo presentació.

Grups de treball: Posada en comú entre els representants dels diferents serveis per consensuar propostes a realitzar.

DINÀMICA A REALIZAR AL SERVEI: Tenen clar les representants dels serveis la tasca que van a fer a la Jornada Anual? S'emporden de part de l'Assemblea les opinions i maneres d'entendre la participació dels seus companys/es? Han participat el màxim de persones ateses en la gravació del vídeo o en el panell que exposa el què pensen sobre els temes relacionats? Un cop ha realitzat la jornada, hem creat un espai on es retorna el que hem après o el que hem viscut? S'impliquen la resta de persones ateses que no han anat físicament a la Jornada de Participació?

C VIA 3 Participació en la millora del servei a través de canvis de funcionament.

Aquesta via es contemplarà a llarg termini, donat que implica també als "clients" que com a organització de Serveis Socials ens devem (DGAIA, SOC; Agències governamentals, etc.). Però tenim clar que la millora del Servei passarà sempre per les aportacions que les persones ateses fan a les seves assemblees.

RESUM FINAL

Recorda que pots comptar amb el Grup Motor de Participació de l'entitat que es troba en contacte permanent amb cada servei o projecte. Qualsevol dubte o pregunta pots recórrer al Grup Motor de Participació.

És molt important que disporis de les eines tecnològiques necessàries per fer servir l'aplicació informàtica. Des del departament TIC de l'entitat s'està treballant en tots i cadascun dels

serveis que ho demanen, per fer les proves pertinents i que tot funcioni correctament. Només has d'escriure al correu de participació si vols que es repassin els teus mitjans tècnics al servei o infraestructura per fer un ús òptim de l'eina informàtica de participació.

I si vols formar part del Grup Motor de Participació, equip de dinamització que es reuneix de manera mensual i promou aquest àmbit en totes les seves vessants, només ho has de dir! Seràs molt benvingut/da!

4 Referències bibliogràfiques

- » Consultoria i Estudis. (2013). La participació interna a les entitats: eina d'autodiagnòstic i reflexió. Dossier Útil. Barcelona: Fundació Pere Tarrés.
- » Martí, Joel. (2006). Eines per a la participació ciutadana: Tècniques participatives per al debat grupal. Papers de participació ciutadana. Barcelona: Diputació de Barcelona.
- » Parés, Marc; March, Hug. (2012). Guia per avaluar processos participatius. Guies breus de participació ciutadana; 3. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Governació i Relacions Institucionals.
- » Riera i Albert, Carles. (2009). Serveis socials, acció comunitària i participació ciutadana, un nou marc per a la inclusió: nous escenaris, reptes, estratègia i metodologia. Papers d'acció social; 10. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Acció Social i Ciutadania.
- » Vidal, Pau; Simon, Cristina. (2008). Idees per a associacions participatives. Útils pràctics; 20. Barcelona: Torre Jussana- Serveis Associatius. Ajuntament de Barcelona.

5 Annex I. Legislació Participació en els serveis

I **DECRET 202/2009, de 22 de desembre, dels òrgans de participació i de coordinació del Sistema Català de Serveis Socials.**

CAPÍTOL IV

Participació en l'àmbit dels centres: els consells de participació de centre

Article 26

Consells de participació de centre: definició

26.1 Tots els centres públics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya on es prestin serveis socials o es realitzin activitats socials i els centres privats amb finançament de la Generalitat han de complir les previsions del present Decret. Aquesta regulació té caràcter supletori per a la resta de centres públics o finançats amb fons públics.

26.2 En els centres on es prestin serveis d'atenció diürna i serveis substitutoris de la llar que compleixin els requisits de l'apartat anterior ha d'existir un consell de participació de centre com a òrgan de participació.

26.3 Quan dos o més serveis d'igual titularitat constitueixin una unitat funcional o de direcció pot existir un únic consell de centre com a òrgan de participació.

Article 27

Consells de participació de centre: composició

27.1 El consell de participació de centre té com a mínim la composició següent:

- a) Presidència, que recau en el director o directora del centre.
- b) Vocalies:
 - b.1. Dues persones designades en representació de l'entitat titular.
 - b.2. Dues persones que treballen en el centre escollides entre i per les persones que componen aquest col·lectiu. Almenys una d'elles haurà de desenvolupar funcions d'atenció directa.
 - b.3. Quatre persones usuàries del servei, que seran designades entre i per les persones usuàries. En el cas que les persones usuàries no puguin exercir la vocalia, ho han de fer mitjançant els familiars de referència o els seus representants legals escollits entre ells. S'haurà de respectar la paritat de gènere i la diversitat dels perfils o col·lectius atesos.
 - b.4. Una persona familiar dels usuaris i usuàries escollida entre i per les persones que componen aquest col·lectiu en el centre. En cas d'existir una associació de familiars que aplegui com a socis a la majoria de famílies, aquesta associació ha de proposar les persones membres del consell de participació.
 - b.5. Una persona representant de l'administració local, en els casos que no hi sigui representada ni com a titular del centre ni com a administració finançadora del servei.

c) Secretaria, que és designada per la presidència entre les persones vocals del consell i té veu i vot.

27.2 Si es tracta d'un centre de titularitat privada, de les dues persones designades en representació de l'entitat, una vocalia ha de ser designada per l'entitat titular, i l'altre vocalia ha de ser designada per l'administració finançadora majoritària. Tanmateix, l'administració finançadora pot delegar la seva representació en l'administració local corresponent.

27.3 En els serveis socials d'atenció a la infància i l'adolescència que atenguin sis o més infants i adolescents de més de 12 anys, aquests darrers poden participar com a vocals. Aquesta participació ha de quedar recollida en el projecte educatiu del centre. En tot cas, les persones usuàries han de ser informades de tot el que els afecti.

27.4 El consell de participació de centre, a través de la seva presidència, pot demanar la participació a les sessions de totes aquelles persones i entitats que estiguin en condicions de realitzar aportacions d'interès.

Article 28

Consells de participació de centre: funcions.

Són funcions del consell de participació de centre:

- a) Informar anualment sobre la programació general de les activitats del servei.
- b) Rebre informació periòdica de la marxa general del servei.
- c) Elaborar i aprovar el projecte de reglament de règim interior del servei i les seves modificacions.
- d) Informar sobre la memòria anual que contindrà l'avaluació de

resultats terapèutics, socials i econòmics, de caràcter públic, del servei.

e) Fer propostes de millora del servei.

f) Fer públics els resultats de la participació.

Article 29

Consells de participació de centre: organització i funcionament

29.1 Els centres de serveis socials que tinguin menys de 25 places poden realitzar les funcions de participació que es concreten en aquest capítol amb altres modalitats participatives. Les modalitats participatives que estableixin aquests centres han d'estar recollides en documents de funcionament intern del centre i respectar, en tot cas, la pluralitat dels actors recollida en l'article 27 del present Decret.

29.2 El consell s'ha de reunir, com a mínim, una vegada a l'any, amb caràcter ordinari, o sempre que el convoqui la presidència a iniciativa pròpia o a petició de la meitat de les persones que el componen.

29.3 Els acords que adopti el consell necessiten la majoria simple de les persones membres i, en cas d'empat, el vot de la presidència té caràcter diriment.

29.4 Els consells de participació de centre han de comunicar a la Secretaria del Consell General de Serveis Socials la creació, modificació o supressió dels òrgans de participació, a efectes del corresponent registre de consells de participació.

2 Programa Marc de Centre (2015). Directriu general 5/2016, de 4 de novembre de 2016, del director general d'Atenció a la Infància i l'Adolescència.

1.3.7. Participació dels infants i les seves famílies

La Convenció sobre els drets de l'infant estableix el seu dret a participar en les decisions que els afecta.

En els processos d'intervenció del sistema de protecció infantil és particularment necessari comptar amb la seva perspectiva, atesa la transcendència que tenen aquestes decisions per al seu futur.

En el desenvolupament dels programes d'acolliment residencial, la participació dels infants i adolescents ha de ser un eix central del treball, ja que no és només un dret, sinó també un objectiu educatiu.

Com a dret, implica prendre en consideració les opinions i els suggeriments dels infants i adolescents en funcionament dels centres, així com les decisions que els afecten (per exemple, elecció d'estudis, activitats d'oci, etc.).

Com a objectiu educatiu, la participació ha de ser també objecte de treball, i ha de generar experiències d'implicació personal, ajudant a desenvolupar les habilitats necessàries per al seu exercici i incrementant el nivell de participació en la pròpia gestió dels centres a mesura que es van fent grans.

Així mateix, les famílies, particularment les que es troben en un procés amb finalitat de reunificació, han de ser escoltades i animades a participar molt activament en els diferents fases del procés.

7.1.7. Participació

La Llei 14/2010 inclou en el seu redactat l'obligació de l'administració de fomentar la participació de l'infant o adolescent en la presa de decisions que afectin tant la seva quotidianitat com el seu futur, d'aquesta manera l'infant o adolescent es converteix en un subjecte actiu de la seva vida.

La participació implica directament el dret a ser escoltat que està recollint a l'article 7 de la mateixa Llei: "Els infants i els adolescents, d'acord amb llurs capacitats evolutives i amb les competències assolides, i en qualsevol cas a partir dels dotze anys, han d'ésser escoltats tant en l'àmbit familiar, escolar i social com en els procediments administratius o judicials en què es trobin directament implicats i que aboquin a una decisió que n'afecti l'entorn personal, familiar, social o patrimonial".

La participació dels infants i adolescents s'ha d'estendre tant a la vida col·lectiva del centre com en el seu procés educatiu individual i haurà de dependre del seu procés de maduració.

La vida col·lectiva implica afavorir la participació activa en l'elaboració, el desenvolupament, i l'avaluació del seu projecte educatiu individual, afavorint que assumeixi la seva responsabilitat en tots els processos.

La vida quotidiana dels centres ha d'incorporar com a eix central del seu programa la participació activa dels infants i adolescents.

Com a dret, se'ls ha d'informar i fer presents en les coses que els afecten i en la mesura que sigui possible han d'incorporar-se les seves opinions i suggeriments.

Com a treball educatiu les experiències participatives ajuden a desenvolupar les habilitats socials i l'autonomia i responsabilització.

7.3.6. Participació i responsabilitat

Com ja hem definit anteriorment, la participació als centres ha de considerar-se en una doble vessant: com un dret i alhora com una estratègia educativa.

Des del punt de vista col·lectiu, s'ha de preveure la participació encaminada al desenvolupament del compromís i la responsabilitat com a educació del respecte individual i vers els altres i l'exercici real de la ciutadania.

9.1.1.5. Òrgans de participació i gestió

Com a element d'identitat del servei, i a qualsevol tipus de centre, hi ha un seguit de funcions que s'han de realitzar per garantir el funcionament adequat del centre. Aquestes funcions es realitzen, es decideixen i es proposen des dels diferents òrgans de gestió, decisió, participació i proposta, que han de tenir tots els centres.

Aquests òrgans han d'estar formats per una sola persona -unipersonals- o per un conjunt d'ells- col·legiats. En qualsevol cas, el projecte de cada centre ha d'establir les atribucions de cada òrgan, de manera que en tot moment estigui clar de qui és la competència.

Aquests òrgans poden ser:

- El director o responsable del centre.
- El subdirector, si escau.
- El coordinador pedagògic, si escau.

- L'administrador.
- L'assemblea dels infants i adolescents¹.
- El programa d'acció tutorial i el rol de l'educador social tutor.
- La unitat de personal de serveis.
- El conjunt educatiu.
- Els consells de participació².

Eixos d'Identitat és una col·lecció de Plataforma Educativa que posa en paper recursos i materials transversals i de referència de les entitats que componen la xarxa i que en són trets identitaris.

Títols publicats:

1. Codi Ètic / Codi Ètic 01.a
2. Guia del llenguatge no sexista
3. Política de les entitats
4. Guia de mentoria
5. Codi de conducta
6. Guia de Participació

"Molta gent petita, en llocs
petits, fent coses petites,
poden canviar el món."
Eduardo Galeano

"De res ens serveix
lamentar-nos dels temps en
què vivim. L'únic bo que
podem fer és millorar-los."
Thomas Carlyle

